

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie

<https://warszawa.wios.gov.pl/pl/dla-pracownikow-wios/ksiazka-telefoniczna/r3731,Zasady-wykorzystywania-komunalnych-osadow-sciekowych-do-nawozenia-gleb.html>
24.12.2024, 00:21

Zasady wykorzystywania komunalnych osadów ściekowych do nawożenia gleb.

Treść pytania

Zwracam się w sprawie wywożenia odpadów na terenie gminy Sienno, w miejscowościach Olechów, Trzemcha Dolna i Trzemcha Górna. Mieszkańcy w/w miejscowości uważają, że na teren Olechowa, Trzemchy Dolnej i Trzemchy Górnej są wywożone odpady poubojowe zwierząt, skóry, padlina itp. Wyglądem odpady przypominają ciemną maź i mają nieprzyjemny zapach. Wywóz ten miał miejsce na przełomie maja i czerwca. Mieszkańcy twierdzą, że z miejsc, gdzie były wywożone odpady wstrzymano odbiór owoców i mleka. Jak mówią, zostały wykryte zarówno w owocach, jak i mleku substancje szkodliwe. Badania wykonywały firmy na zlecenie odbiorców. Mieszkańcy w/w obawiają się, że dojdzie do kolejnych wywozów takich nieczystości.

Wiemy, że firmy specjalizujące się w tego typu wywozach działają legalnie w przypadku, kiedy mają przeprowadzone badania na odpady, a w badaniach tych nie zostały wykryte żadne szkodliwe substancje. Wiemy także, że rolnicy mogą przyjmować tego typu odpady, ale mają obowiązek przyorania ich w ciągu 24 godzin. Wiemy także, że w sprawdzeniu tego typu odpadów władna jest także gmina.

Niemniej jednak chcemy wiedzieć, czy Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadzał na tych terenach kontrole, jeżeli tak, to jaki był jej wynik?

Jeżeli nie, to jakie są procedury w tego typu zgłoszeniu?

Władze samorządowe twierdzą, że wyjaśnienie sprawy nie leży w ich kompetencji.

Rolnicy, którzy przyjmują odpady, twierdzą że na ich legalność mają dokumenty. Kto zatem może podjąć działania wyjaśniające sprawę? Kto powinien zapłacić za wdrożenie procedur np. za wykonanie badań?

Czy w ogóle w polskim prawie istnieją przepisy regulujące te kwestie? Jeśli tak, to jakie są kary za wywożenie odpadów dla firm oraz czy jakkolwiek odpowiedzialność ponosi za to rolnik, który przyjmuje odpady?

Problem ten dotyczy coraz większej liczby miejscowości. Miało to miejsce w gm. Tarłów, Bałtów i Waśniów czym się zajął WIOŚ w Kielcach.

Odpowiedź

Na terenie gminy Sienno, w miejscowościach Olechów, Trzemcha Dolna i Trzemcha Górna Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie Delegatura w Radomiu nie przeprowadzał kontroli dotyczącej rolniczego wykorzystania osadów ściekowych. Do Delegatury w Radomiu nie wpłynął żaden wniosek o przeprowadzenie kontroli interwencyjnej w związku ze stosowaniem odpadów do nawożenia pól na terenie gminy Sienno w powiecie lipskim. Ponadto upływ czasu od chwili zdarzenia (maj, czerwiec) uniemożliwia podjęcie skutecznych działań w celu potwierdzenia, że miało miejsce naruszenie ustawy o odpadach. Także Urząd Gminy Sienno nie potwierdził, że w miejscowościach, o których mowa w zapytaniu, miało miejsce wykorzystywanie odpadów: „ W odpowiedzi na pismo z dnia 31 sierpnia 2010 r. informuję, iż Gmina Sienno nie otrzymała od sołtysów ani mieszkańców żadnych zgłoszeń dotyczących wywożenia odpadów poubojowych zwierząt na pola na terenie Gminy Sienno i tym samym nie możemy potwierdzić informacji zawartych w cytowanej korespondencji.

Z pytaniem, dotyczącym stosowania odpadów do nawożenia pól na terenach przylegających do granicy województw mazowieckiego i świętokrzyskiego, zwróciliśmy się także do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach.

Jak wynika z uzyskanej odpowiedzi, jeszcze w sierpniu 2008 r., na wniosek Wójta Gminy Bałtów, WIOŚ w Kielcach przeprowadził kontrolę we wskazanym Gospodarstwie Rolnym. Kontrola potwierdziła wykorzystywanie osadów ściekowych jako nawozu na gruntach rolnych. Kontrolowany okazał umowę spisaną z Przedsiębiorstwem Usługowym na nieodpłatne użytkowanie gruntów rolnika.

W wyniku kontroli inspektorzy z Kielc potwierdzili nieprawidłowości. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wydał odpowiednie zarządzenie pokontrolne.

Następnie we wrześniu 2008 r. WIOŚ w Kielcach przeprowadził kontrolę w Przedsiębiorstwie Usługowym w Kielcach. Stwierdzono nieprawidłowości, za które inspektorzy WIOŚ w Kielcach nałożyli dwa mandaty karne. Na podstawie wyników kontroli zostało wydane odpowiednie zarządzenie pokontrolne.

Procedury zgłoszenia interwencji wynikają z obowiązującego prawa. Ponieważ zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zagadnienia ochrony środowiska należą do zadań własnych gminy, mieszkańcy w pierwszej kolejności powinni zwrócić się do sołtysa, lub bezpośrednio do gminy do komórki organizacyjnej, zajmującej się sprawami ochrony środowiska. Jeżeli zaistnieje taka potrzeba, wówczas na podstawie art. 379 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, wójt może upoważnić pracowników urzędu gminy do przeprowadzenia kontroli. W przypadku, gdy w wyniku kontroli zostanie stwierdzone naruszenie prawa lub podejrzenie, że takie naruszenie mogło nastąpić (na przykład przywiezienie na grunty rolne leżące na obszarze gminy, komunalnych osadów ściekowych z innego województwa) wówczas wójt występuje do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie odpowiednich działań, przekazując dokumentację sprawy.

Inspekcja Ochrony Środowiska nie podejmuje kontroli osób fizycznych, nie prowadzących działalności gospodarczej, jak również przestrzega swojej właściwości terytorialnej. W omawianym przypadku, kiedy zebrane informacje wskazują na wytworzenie komunalnych osadów

ściekowych poza terenem województwa mazowieckiego, właściwym jest Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Kielcach.

Zagadnienia stosowania komunalnych osadów ściekowych na gruntach rolnych reguluje ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych.

Jedną z zasad gospodarowania komunalnymi osadami ściekowymi jest zakaz ich wykorzystywania poza obszarem województwa, na którym zostały wytworzone (z zastrzeżeniem wyjątku, że do instalacji w innym województwie jest bliżej).

Osady ściekowe mogą być stosowane w rolnictwie, pod warunkiem przestrzegania reguł, określonych w ustawie. Odpowiedzialność za prawidłowe zastosowanie komunalnych osadów ściekowych do uprawy płodów rolnych przeznaczonych do obrotu handlowego włączając produkcję pasz, jak również do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz, spoczywa na wytwórcy osadów ściekowych.

Osady ściekowe mogą być stosowane, jeżeli są odpowiednio przygotowane. Za wykonywanie badań osadów ściekowych, jak również gruntów, na których mają być stosowane, odpowiada wytwórca tych osadów.

Wytwórca ma obowiązek przekazania właścicielowi gruntów, na których osady mają być stosowane, wyników badań oraz informacji o dawkach osadu.

Ustawa określa zakazy stosowania osadów ściekowych, które obejmują między innymi:

grunty, na których rosną rośliny sadownicze i warzywa, z wyjątkiem drzew owocowych,

grunty przeznaczone pod uprawę roślin jagodowych i warzyw, których części jadalne bezpośrednio stykają się z ziemią i są spożywane w stanie surowym – w ciągu 18 miesięcy poprzedzających zbiory i w czasie zbiorów,

grunty wykorzystywane na pastwiska i łąki,

grunty wykorzystywane do upraw pod osłonami.

Warunkiem zastosowania komunalnych osadów ściekowych jest upewnienie się, na podstawie przeprowadzonych badań, że spełnione są wymogi, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych, w tym dotyczące zawartości metali ciężkich, jak również stanu sanitarnego.

Koszty wykonywanych badań gruntów oraz komunalnych osadów ściekowych pokrywa wytwórca tych osadów.

Jak już wspomniano, odpowiedzialność za prawidłowe zastosowanie komunalnych osadów ściekowych w rolnictwie, spoczywa na ich wytwórcy.

Kary za nieprawidłowe postępowanie z osadami ściekowymi wynikają z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Ten, kto przekazuje do odzysku lub unieszkodliwiania komunalne osady ściekowe albo poddaje komunalne osady ściekowe procesom odzysku lub unieszkodliwiania niezgodnie z wymaganiami, podlega karze aresztu albo grzywny.

Także ten, kto stosuje nieprzygotowane odpowiednio komunalne osady ściekowe lub nie przeprowadza badań osadów lub gruntów, podlega karze aresztu albo grzywny.

Data publikacji : 11.09.2010
Data modyfikacji : 20.09.2010

Array